

Yabancılara Türkçe Öğretiminde

Dilbilgisi İçeriğini Etkileyen Faktörler: A1, A2 Düzeyleri

Hülya PİLANCI¹ & Olcay SALTİK²

Özet

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde içeriği etkileyen faktörler genel olarak şöyle sıralanabilir: **1. Türkçenin tipolojik özellikleri:** Farklı anadillere sahip öğrenciler için, Türkçenin ayırt edici özellikleri; ses, biçim ve söz dizimi özellikleridir. **2. Yaş grubu:** Uygulamalara bakıldığında yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerini; ana sınıfı (3-6), ilköğretim 1. kademe (7-12), ilköğretim 2. kademe (12-15), lise (15-18), yetişkin (18 +) olarak gruplandırılabilir. **3. Dil düzeyi:** Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde, dil bilirlilik genel olarak altı düzeyde ele alınmış ve ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. **4. Dil kullanım alanları:** Kişisel alan, kamusal alan, mesleki alan ve eğitsel alan olmak üzere dört genel alan tanımlanabilir. Bir dil öğrencisi için bu alanlardan biri, ikisi, üçü ya da hepsi birlikte geçerli olabilir. **5. Temalar:** Türkçe öğretimi programında da ele alınan temalar diğer disiplinlerle bütünleşecek kadar genel, eğitim yoluyla ulaşılabilecek kadar sınırlı olmalıdır. **6. Bağlam:** Farklı kültürlerin bağlamları gözlemlenmesi ve yorumlanması farklıdır. Yine bu nedenle de farklı dilleri konuşanlar arasında bir "iletişim boşluğu" ortaya çıkmaktadır. Dil öğretimi, iletişimde bulunanların zihinsel bağlamları arasında örtüşme veya kısmi uygunluk sağlanarak boşluklar arasında köprüler kurma işidir. **7. Kazanımlar:** Her bir dil düzeyinde, kazanımlar belirlenmeli ve kazanımların kapsamında temalar ele alınmalıdır. Bu aşamada Türkçe içerik geliştirme uzmanlarının program geliştirme uzmanları ile ortak çalışma yürütmesine gereksinim vardır. İnsan dili oldukça karmaşıktır. Öğretim sürecinde bu bileşenlerin hepsi birden devreye girmektedir ve dilbilgisi içeriği düzenleme oldukça karmaşık bir hâl alabilmektedir. Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretiminde dilbilgisi içeriğini etkileyen faktörler ele alınacak, A1 ve A2 düzeylerinde bir model ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, dilbilgisi, içerik geliştirme.

The Factors Effecting the Grammar Content in the context of Teaching

Turkish as a Foreign Language: Levels A1 and A2

Abstract

Factors affecting content in teaching Turkish as a foreign language can be listed as follows: **1. Typological characteristics of Turkish:** For learners with different native languages, sound, form and syntax. **2. Age group:** When looked at the applications, Turkish learners; (3-6), primary level 1 (7-12), primary level 2 (12-15), high school (15-18) and adult (18+). **3. Language level:** In the Common European Framework of Reference for Languages, language awareness has generally been addressed at six levels and these are described in detail. **4. Language usage areas:** Four general areas can be defined, including personal area, public area, vocational area and educational area. For a language learner, one, two, three, or all of these areas may be valid. **5. Themes:** The themes in the Turkish education program; it must be limited enough to be universally accessible through education, to integrate with other disciplines. **6. Context:** Observation and interpretation of contexts of different cultures is different. For this reason, a "communication gap" emerges among speakers who speak different

¹ Doç.Dr. Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, E-posta: hpilanci@anadolu.edu.tr

² Dr. Anadolu Üniversitesi Türk Dili Bölümü, E-posta: osaltik@anadolu.edu.tr

languages. Language teaching is the job of establishing bridges between gaps by providing overlap or partial conformity between the mental contexts of those in communication. **7. Achievements:** At each language level, achievements should be identified and the themes covered within the scope of their acquisition. At this stage, Turkish content development specialists need to collaborate with program development specialists. The human language is quite complicated. All of these components come together during the teaching process, and grammar content editing can become quite complex. In this study, factors affecting the grammar content in foreign language teaching will be discussed and a model will be tried to be presented at A1 and A2 levels.

Key words: teaching Turkish as a foreign language, grammar, content development.

Giriş

Son yıllarda yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin sayısında büyük bir artış gözlenmektedir. Bu artışı sağlayan etmenler arasında; Türkiye'nin uluslararası ilişkilerde öne çıkan özelliği, yükseköğrenim görmek için Türkiye'ye gelen öğrencilerin artan sayısı, turizm, Afganistan ve Suriye'de yaşanan olaylarla birlikte göçmen sayısındaki artış sayılabilir. Bu durum aynı zamanda Türkçenin yabancı dil olarak öğretim çalışmalarının hızlanmasına olanak sağlamış, gelinen nokta birçok bilimsel çalışmanın ortaya çıkmasına kaynaklık etmiştir. Kahriman, Dağtaş, Çapoğlu ve Ateşal (2013: 80- 132), "Yabancılara Türkçe Öğretimi Kaynakçası" adlı çalışmalarında alan yazındaki 205 kitap, 137 yüksek lisans tezi, 35 doktora tezi, 226 seminer ve diğer yayınların adlarını sıralayarak Türkçeye olan ilgiyi somut verilerle ortaya koymuşlardır.

Bu gelişmelere bağlı olarak her üniversitede Türkçe öğretmek amacıyla programlar başlatılmıştır. Yoğun talebi karşılamak üzere açılan bu programlar birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Bunların başında; alan için yetiştirilmiş öğretmen eksikliği, ders kitaplarında yer alabilecek türden metinler oluşturulamaması, Türkçe dilbilgisi yapılarının düzeylere göre verilmiş sırasının belirsizliği, Türkçe öğretiminin hangi yöntem ve stratejilerle yapılması gerektiğini konu alan araştırmaların eksikliği, bir ders içeriğinin nasıl düzenleneceğine ilişkin modellerin eksikliği sayılabilir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dilbilgisi içeriği düzenlenmesine yönelik olarak planlanan bu çalışmada önce, literatür taramasıyla, dilbilgisi içeriği düzenlenmesini etkileyen faktörler belirlenecek daha sonra bu faktörlerin temel alındığı A1 ve A2 düzeylerine uygun bir model geliştirilmeye çalışılacaktır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi İçeriğini Etkileyen Faktörler

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dilbilgisi içeriğini etkileyen faktörler genel olarak şöyle sıralanabilir:

1. Türkçenin tipolojik özellikleri
2. Yaş grubu

3. Dil düzeyi
4. Dil kullanım alanları
5. Temalar
6. Bağlam
7. Kazanımlar

İnsan dilinin karmaşık yapısı göz önüne alındığında, öğretim sürecinde yukarıdaki bileşenlerin hepsi birden devreye girmekte düzenleme oldukça karmaşık bir hâl alabilmektedir. Bütün dil öğretimi programlarının en zor kısmı da burada ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle çalışmaya yukarıdaki her bir faktörün Türkçe açısından tanımlanmasıyla başlanması uygun olacaktır.

1. Türkçenin tipolojik özellikleri: Türkçeyi diğer dillerden ayıran ve Türkçenin zenginliğini oluşturan ses, biçim ve söz dizimi özellikleri, başka anadillere sahip öğrencilere yabancı dil öğrenimi sırasında farklı gelebilir. Türkçedeki söz konusu özellikler, farklı anadillerden gelen öğrenciler için kolay ya da zor olabilmektedir. Yılmaz (2016)'dan yararlanarak geliştirdiğimiz bu özellikler; içerik geliştirme sürecinde, yeri geldikçe vurgulanmak, öğrenme kolaylığı sağlamak ya da öğrenmedeki zorluğu aşabilmek için pekiştirmek üzere göz önünde bulundurulmuş ve genel olarak aşağıda listelenmiştir.

Ses özellikleri:

- /ö/, /ü/ ve /ı/ seslerinin her dilde olmaması
- tek ünlü eğilimi ve ikiz ünlüden kaçınma
- /o/ ve /ö/ ünlülerinin yalnızca ilk hecede bulunma sınırlılığı
- birincil ünlü uzunluğunun olmayışı
- söz başında akıcı ünsüzlerin bulunmayışı
- sızıcı ünsüzlerin az sayıda bulunması
- söz sonunda /b/, /c/, /d/, /g/ ünsüzlerinin az sayıda bulunma sınırlılığı
- kelimelerde önlük-artlık ve düzlük-yuvarlaklık uyumları
- ünsüz uyumu
- ünlü-ünsüz uyumu
- ünsüz öbeklerindeki sınırlılık

Biçim özellikleri:

- söz yapımı ve çekimin eklerle gerçekleşmesi

- eklerin sona gelmesi
- eklerin art arda sıralanması
- eklerin ünlü ve ünsüz uyumuyla oluşması
- eklerin sınırlı sayıda ve tahmin edilebilir olması
- eklerin büyük bir çoğunlukla heceyi içine alması
- kelimelerin ek almadan tür değiştirebilme özelliği
- yalın durum için isim kök ya da gövdesinin kullanılması
- tamlama yapıları ile birleşik isimlerin oluşturulabilmesi
- sayı sıfatlarında çokluk eki olmayışı
- dilbilgisel cinsiyetin bulunmaması

Söz dizimi özellikleri:

- yüklem çöğunlukla cümlede sonunda olması
- diğer öğelerin yüklemde soluna yerleşerek cümlede sola doğru dallanması
- bağımlı cümlelerin ilgi kelimeleriyle değil fiilimsi ekleriyle bağımlılaştırılması
- bağlaçların sayıca az olması
- cümlelerde kişinin, bağlamdan çıkarılabildiği sürece zamir kullanılmaması

Türkçe ünlü, ünsüz uyumu ve eklenmeden kaynaklı çok sayıda kuralı olan bir dildir. Ancak dilbilgisi kurallarının sadece formüller biçiminde öğrenciye sunulması, “atıl bilgiler” oluşmasına neden olmakta; öğrenci dilbilgisi kuralları sorulduğunda yanıt verebilmekte ancak konuşurken ve yazarken bu bilgileri kullanamamaktadır. Bu nedenle içerik geliştirme sürecinde öğrenme malzemelerindeki etkileşim noktasının yaşamla bağlantılı olmasına özellikle dikkat edilmelidir. Öğrencilere Türkçe dilbilgisinde hangi yapılar olduğunun öğretilmesine değil; her bir düzeyde ve her bir beceri alanında hangi yapıları kullanabileceği fark ettirilmeye ve pekiştirmeye çalışılmalıdır.

2. **Yaş Grubu:** Öğrenenlerin yaş grubu, dil düzeylerinde ele alınacak olan dil yapılarını, dil kullanım alanlarını, düzeylere göre kazanımları, temaları, bağlamları ve kelime seçimini etkileyecek önemli bir faktördür. Uygulamalara bakıldığında yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerini; ana sınıfı (3-6), ilköğretim 1. kademe (7-12), ilköğretim 2. kademe (12-15), lise (15-18), yetişkin (18 +) olarak gruplandırabiliriz.

- 3. Dil Düzeyleri:** Dil düzeyleri, bir dilin öğrenim seviyelerini net, anlaşılır standartlarla belirleyen ve dili öğrenen kişinin hangi seviyede neler yapabileceğini belirleyen basamaklardır. Dil düzeylerinin belirlenmesi, her dilde çok sayıda bulunan, genellikle de birbirinin içine geçmiş olan dilbilgisi yapılarının ve kelimelerin daha düzenli, sıralı ve sistemli bir biçimde öğretilmesini sağlamaktadır.

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde, dil bilirlilik genel olarak altı düzeyde ele alınmış ve bunlar ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Bu tanımlarda dil öğrenen bir bireyin günlük hayatta, meslek hayatında ve özel hayatında düzeylere göre neler yapacağı betimlenmiştir. Dil düzeyleri önce A, B, C olmak üzere üç bölüme ayrılmış, her düzey kendi içinde iki alt seviyeye bölünmüştür (a.g.e., s. 20). Program ile birlikte Avrupa'da tüm diller arasında ortak bir standart oluşturulması; böylelikle bir dilin hangi düzeyde öğrenildiğinin Avrupa'nın tamamında karşılaştırılabilir olması ve kolay anlaşılır bir biçimde belgelendirilebilmesi nedeniyle bu çalışmada da içerikler, Program esas alınarak A1, A2 düzeylerinde geliştirilmiştir. A1 ve A2 düzeyi temel dil kullanıcısını ifade eder. Bu düzeyi bitiren dil kullanıcısında sınırlı dil kullanımı vardır. Program'ın esas alındığı temel dil düzeyi, kelime bilgisi ve dilbilgisel doğruluk ölçekleri aşağıda verilmektedir:

	Genel Dil Düzeyi
A1	<ul style="list-style-type: none"> • Kişisel ayrıntılar ve somut gereksinimlerle ilgili çok basit bir temel ifade dizisine sahiptir.
A2	<ul style="list-style-type: none"> • Kişisel ayrıntılar, günlük konular, istek ve gereksinimler, bilgi sorma gibi somut ihtiyaçlar için kısa günlük ifadeler üretebilir. • Basit cümle yapılarını kullanabilir; kendisi, yaptıkları ve sahip oldukları ile ilgili ezberlenmiş yapılar, kelimeler ve kalıp ifadelerle iletişim kurabilir. • Sık rastlanan günlük olaylarla başa çıkmasını sağlayacak kadar temel düzeyde, içeriği sezilebilen dil bilgisine sahiptir. • Alışılmadık durumlarda sıkça iletişim bozuklukları ve yanlış anlamalar olur.
	Kelime Düzeyi

A1	<ul style="list-style-type: none"> • Belirli, somut durumlar için tek kelime ve söz öbeklerinden oluşan temel kelime bilgisine sahiptir.
A2	<ul style="list-style-type: none"> • Temel ve basit iletişimsel gereksinimleri ifade edecek yeterli kelime dağarcığına sahiptir. • Bilinen, sık rastlanan durum ve konuları içeren günlük konuşmaları yapabilecek yeterli kelime dağarcığına sahiptir.
	Kelime Kontrolü
A1	-
A2	<ul style="list-style-type: none"> • Günlük, somut, temel ihtiyaçlara yönelik dar kapsamlı bir kelime dağarcığına sahiptir.
	Dilbilgisel Doğruluk
A1	<ul style="list-style-type: none"> • Sadece birkaç basit dilbilgisel yapıyı ve öğrendiği cümle kalıplarını sınırlı olarak kullanır.
A2	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrendiği basit yapıları doğru kullanır ancak sistematik olarak temel hatalar yapar (Örnek: Zamanları karıştırır ama çoğunlukla söylemek istediği şey anlaşılır.).

4. Dil kullanım alanları: Dil kullanımının her hareketi, belirli bir durumda ve sosyal hayatın alanlarından biri içinde yer almaktadır. Bu hareketler, *alan* içinde bir bağlama ve temaya kavuşmaktadır. Bu alanlar, dilin kullanımına göre çok farklı olabilir, olası alanların sayısı ise belirsizdir. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne göre *Kişisel alan, Kamusal alan, Mesleki alan ve Eğitsel alan* olmak üzere dört genel alan tanımlanabilir. Bir dil öğrencisi için bu alanlardan biri, ikisi, üçü ya da hepsi birlikte geçerli olabilir, öğrenme ihtiyacı doğabilir (a.g.e., s. 11). Bu nedenle aşağıdaki dil kullanım alanlarına her bir düzeyde yer verilmelidir:

Kişisel alan: Aile ilişkileri ile bireysel ve sosyal etkinlikleri kapsamaktadır.

Kamusal alan: Sosyal etkileşimle bağlantılı olan iş, kamu hizmetleri, kamusal özellik taşıyan kültür ve eğlence gibi etkinlikleri kapsamaktadır.

Mesleki alan: Bireyin mesleğinin icrasındaki etkinlikleri kapsamaktadır.

Eğitsel alan: Belli bilgi ve beceri kazandırma amacı taşıyan (genellikle kurumsal nitelikli) öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsamaktadır.

Her dilde olduğu gibi Türkçede de yukarıdaki her alana özgü betimleyiciler vardır. Betimleyiciler mekânlar, kurumlar, kişiler; nesnelere, olaylar, işlemler ve metinler olarak kategorilere ayrılmaktadır. Sadece tek bir alana özgü mekân, kurum, kişi; nesne, olay, işlem ve metin olabileceği gibi birden fazla alanın içinde yer alan kategoriler de olabilir. İçerikler; hayatın içinden mekânlar, hayatın içinden durumlarla şekillendirilmeye çalışılmalı; dil kullanım alanının ilgili olduğu kategorilerin ifadesi olan dilbilgisel yapılarla bütünleştirilmesiyle Türkçenin yaşam kapsamında öğrenilmesi hedeflenmelidir.

5. Temalar: Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne göre tema, yabancı dil öğretimi açısından, belirli iletişimsel hareketlerin içinde ilgi odağı olan söylemin, sohbetin, düşüncenin veya kompozisyonun mevzularıdır (a.g.e., s. 51). Türkçe öğretimi programında da ele alınan temalar; diğer disiplinlerle bütünleşecek kadar genel, eğitim yoluyla ulaşılabilecek kadar sınırlı olmalıdır. Merkeze alınabilecek temalar aşağıda listelenmiştir:

- Şahsi kimlik
- Ev, evin çevresi
- Günlük hayat
- İş, meslek
- Boş zaman
- Seyahat, gezi
- Ulaşım, trafik
- Diğer kişilerle olan ilişkiler
- Sağlık
- Eğitim
- Alışveriş
- Beslenme
- Giyinme
- Hizmet alma
- Mekânlar
- Uluslar, ülkeler, diller

- Hava durumu

Her bir tema için alt temaların ve özellikli kavramların etkili olacağından yola çıkılarak temalar kendi çevresinde genişletilmeli ve diğer temalarla ilişkilendirilmelidir. Örneğin *sağlık* ana teması, *hastalık*, *temizlik*, *sağlıklı yaşam*, *vücudumuz* alt temaları ile; *hastalık* alt teması da *hastane*, *muayenehane*, *klinik*, *muayene olma*, *hasta olma*, *ilaç tedavisi*, *ameliyat* gibi özellikli kavramlarla ilişkilendirilebilir.

- 6. Bağlam:** Her anadilde hangi sözün veya beden dilinin ne zaman, nerede, nasıl kullanılacağı konusunda bir toplumsal uzlaşma vardır ve bu bireyleri dil kullanımında hem şekillendirmekte hem de sınırlandırmaktadır. Bu nedenle farklı kültürlerin bağlamları gözlemlemesi ve yorumlaması farklıdır. Yine bu nedenle farklı dilleri konuşanlar arasında bir “iletişim boşluğu” ortaya çıkmaktadır. Dil öğretimi bir bakıma iletişimde bulunanların zihinsel bağlamları arasında örtüşme veya kısmi uygunluk sağlanarak boşluklar arasında köprüler kurma işidir. Taraflar, özellikle kültürel farkındalığı edinmemişlerse değerler, inançlar, nezaket kuralları, sosyal beklentiler arasındaki farklılıkların köprülenmesi Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni’ne göre de dil öğretiminin en zor yanı olmaktadır (a.g.e., s. 50).

Bu nedenle içerik geliştirmede, bağlamın da öğrencinin dil düzeyine uygun olması; bu yapıları kişisel, kamusal, mesleki ve eğitsel alanlarda kullanabilme becerileri kazandırmak için kurum, kişi ve nesne, olay, işlem, metin gibi öğelerle durumsal bağlamlar oluşturulması ve bunların kültürel anlamlarının tanınmasını sağlamak için Türk kültürü ile bütünleştirilmesi içerik geliştirme süreçlerinde en uzun süren iş paketleri olmaktadır.

- 7. Kazanımlar:** Bu aşamada Türkçe içerik geliştirme uzmanlarının program geliştirme uzmanları ile ortak çalışma yürütmesine gereksinim vardır. Her bir dil düzeyinde, kazanımların kapsamında temalar ele alınmalıdır. Aşağıdaki tablolarda, yukarıda açıklanmaya çalışılan faktörler temel alınarak yetişkin öğrenciler (18+) için dil becerilerine göre belirlenmiş A1, A2 düzeylerinde Türkçe kazanımlar yer almaktadır:

Dinleme-Anlama	Kazanımlar
----------------	------------

A1.01	• Selamlaşma için kullanılan kalıplaşmış ifadeleri ve cümleleri ayırt eder.
	• Tanışma için kullanılan kalıplaşmış ifadeleri ve cümleleri ayırt eder.
	• Hatır sorma için kullanılan kalıplaşmış ifadeleri ve cümleleri ayırt eder.
	• Ülke adları, kullanılan diller ve uyruk için kullanılan kelimeleri ayırt eder.
	• Sayıları fark eder.
A1.02	• Kısa soruları anlar.
	• “Evet, hayır” kelimelerini fark eder.
A1.03	• Yönergeleri ayırt eder.
	• Basit düzeydeki metinlerle ilgili “kim, ne, nerede” sorularının yanıtlarına ulaşır.
	• “Burada, şurada, orada” gibi işaret bildiren kelimeleri fark eder.
	• Yer - yön belirten kelimeleri fark eder.
	• “Var – yok” kelimelerini fark eder.
	• Haftanın günlerini anlar.
A1.04	• Saat ile ilgili ifadeleri anlar.
	• Alışverişe ilişkin temel soru ve kalıpları fark eder.
	• Meyve ve sebze adlarını anlar.
	• Para birimleri için kullanılan terimleri anlar.
	• Ölçü birimleri için kullanılan terimleri anlar.
	• Yemek ve yiyecek adlarını anlar.
A1.05	• Hava durumu ile ilgili temel kavramları anlar.
	• Mevsimlerin adlarını fark eder.
	• Taşıt adlarını anlar.
A1.06	• Giyecek adlarını anlar.
	• Renk adlarını anlar.
	• Organ adlarını anlar.
	• Duyu organlarının adlarını anlar.

	<ul style="list-style-type: none"> • Duygu durumlarına ait ifadeleri anlamlandırır.
--	--

Şekil 1. A1 Düzeyi Dinleme-Anlama

Dinleme-Anlama	Kazanımlar
A2.01	• Evin bölümlerine ait ifadeleri anlar.
	• Dinlediği ifadeleri görsellerle eşleştirir.
	Dinlediği metinde bazı kelimeleri ayırt eder.
A2.02	• Aile bireyleri ve yakın akrabaları için kullanılan kelimeleri fark eder.
	• Aylar ile ilgili kelimeleri fark eder.
	• Dinlediği metni anlamlandırır.
A2.03	• Görülen geçmiş zamana ilişkin kavramların farkına varır (bugün, dün, geçen ..., önceki ..., sonraki..)
A2.04	• Spor dalları ile ilgili kelimeleri tanır.
	• Dinlediği bir metindeki (verilen) ipuçlarından yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.
A2.05	• Kendisi ile ilgili soruları anlar.
	• Yeterlik, olasılık ve rica bildiren cümleleri anlamlandırır.
A2.06	• İlgi alanına giren konularla ilgili yalın ifadeleri cümlenin içeriğinden yakalar.
	• Dinlediği bir metinde boş bırakılan yerlerdeki kelimeleri tahmin eder.

Şekil 2. A2 Düzeyi Dinleme-Anlama

Karşılıklı Konuşma	Kazanımlar
A1.01	• İnsanlarla tanışmak için kendi özelliklerini açıklar.
	• İnsanlarla tanışmak için basit sorular sorar.
	• Hatır sorma amaçlı kullanılan ifadeler ile sorular sorar.
A1.02	• Günlük konularda basit konuşmaları başlatıp sürdürür.
	• Günlük konularla ilgili sorular sorup yanıtlar üretir.
	• Ne yaptığı ile ilgili soruları yanıtlar.
	• Ne yapmak istediği ile ilgili soruları yanıtlar.
A1.03	• Verilen yönergeler ile iletişim kurar.
	• Kim, ne, nerede sorularını sorar ve bu sorulara yanıt verir.
A1.04	• Alışveriş sırasında uygun soru kalıpları kullanarak sorular sorar.
	• Saati sorar ve yanıtlar.
	• Menüde neler olduğunu sorar ve yanıtlara göre istekte bulunur.
	• Alışveriş sırasında para ve ölçü birimlerini kullanarak iletişim kurar.
A1.05	• Hava durumu ile ilgili sorular sorup yanıtlar verir.
	• Neden – sonuç ilişkileri içeren konuşmalar yapar.
	• Nasıl soru sözcüğü ile sorular sorar ve yanıtlar.
A1.06	• Sağlık durumuyla ilgili basit sorular sorabilir.
	• Sorduğu sorulara verilen yanıtları anlayabilir.

Şekil 3. A1 Düzeyi Karşılıklı Konuşma

Karşılıklı Konuşma	Kazanımlar
A2.01	• İçinde aitlik bildiren kelimeler olan cümleler ile iletişim kurar.
	• Zaman sıralamasına göre gün içinde yapılanlarla ilgili soru sorar ve yanıtlar.
A2.02	• Aile bireyleri ve yakın akrabaları ile ilgili sorulan sorulara yanıt verir.
	• Sorular sorar, kendisine sorulan sorulara yanıt verir.

	<ul style="list-style-type: none"> • Gelecek zaman kipini kullanarak diyalog kurar.
A2.03	<ul style="list-style-type: none"> • Görülen geçmiş zaman kipini kullanarak diyaloglar kurar.
	<ul style="list-style-type: none"> • Geçmiş yaşantı ve anılarını görülen geçmiş zaman kipini kullanarak anlatır.
A2.04	<ul style="list-style-type: none"> • Duyulan geçmiş zaman kipini kullanarak diyaloglar kurar.
	<ul style="list-style-type: none"> • İstek kipini kullanarak diyaloglar kurar.
	<ul style="list-style-type: none"> • Davette bulunur ve gelen davetleri kabul eder.
A2.05	<ul style="list-style-type: none"> • Yeterliklerini anlatan diyaloglar kurar.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rica içeren cümlelerle diyalog başlatır.
	<ul style="list-style-type: none"> • İş başvurusu yapar.
A2.06	<ul style="list-style-type: none"> • “Niye / neden?” soru kalıplarını kullanarak diyaloglar kurar.
	<ul style="list-style-type: none"> • Gereklilik ve zorunluluk kipini kullanarak diyaloglar kurar.

Şekil 4. A2 Düzeyi Karşılıklı Konuşma

Sözlü Anlatım	Kazanımlar
A1.01	<ul style="list-style-type: none"> • Adı- soyadı, yaşı, uyruğu ve mesleği ile ilgili kişisel bilgiler verir.
	<ul style="list-style-type: none"> • Selamlaşma ve hatır sorma kalıplarıyla iletişim kurar.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sayıları ifade edebilir.
	<ul style="list-style-type: none"> • Ülkesinin adını, uyruğunu ve konuştuğu dili ifade eder.
A1.02	<ul style="list-style-type: none"> • Nereye gitmek istediğini ifade eder.
A1.03	<ul style="list-style-type: none"> • Günlük yaşamda yer yön tarifi yapabilir.
	<ul style="list-style-type: none"> • “Kim, ne, nerede, ne yapıyor?” sorularıyla nesnelere ve kişilerin durumlarına ilişkin açıklamalarda bulunabilir.
	<ul style="list-style-type: none"> • Varlık yokluk belirten durumları ifade eder.
	<ul style="list-style-type: none"> • Emir kipini kullanarak yönergeler verebilir.
A1.04	<ul style="list-style-type: none"> • Alışveriş sırasında miktar ifadelerini kullanır.
	<ul style="list-style-type: none"> • Alışverişte ödeme ile ilgili ifadeleri kullanır.
	<ul style="list-style-type: none"> • Yemek yiyeceği zaman sipariş verebilir.
A1.05	<ul style="list-style-type: none"> • “Niçin?/ Çünkü” kalıbını kullanarak cümleler kurar.

	<ul style="list-style-type: none"> • Hem ... / Hem de” kalıbını kullanarak cümleler kurar.
A1.06	<ul style="list-style-type: none"> • Hastalığı ile ilgili basit cümleler kurar.

Şekil 5. A1 Düzeyi Sözlü Anlatım

Sözlü Anlatım	Kazanımlar
A2.01	<ul style="list-style-type: none"> • İçinde belirtisiz isim tamlamaları olan cümleler kurar. Zaman sıralamasına göre yaptıklarını anlatır.
A2.02	<ul style="list-style-type: none"> • Aile bireyleri ve yakın akrabalarını ayrıntılı biçimde betimler. • Ayların adlarını cümle içinde uygun yerde ve doğru biçimde kullanır. • Mevsimlerin adlarını cümle içinde uygun yerde ve doğru biçimde kullanır. • Gelecek zamanda gerçekleşecek eylemleri anlatır.
A2.03	<ul style="list-style-type: none"> • “gibi ve kadar” ilgeçleri ile benzetme ve karşılaştırma yapan cümleler kurar. • Geçmiş olayları anlatır.
A2.04	<ul style="list-style-type: none"> • İlgileri hakkında konuşur. • Belgisiz zamirleri kullanarak betimlemeler yapar.
A2.05	<ul style="list-style-type: none"> • Yeterlik ifade eden cümleler kurar. • Geleceğe ilişkin olasılık içeren ifadeler kullanır. • Tahminlerini anlatırken olasılık ifadelerini kullanır.
A2.06	<ul style="list-style-type: none"> • Gereklilik ve zorunluluk kipini kullanarak uyarılarda bulunur.

Şekil 6. A2 Düzeyi Sözlü Anlatım

Okuma– Anlama	Kazanımlar
A1.01	<ul style="list-style-type: none"> • Kişisel bilgilere ilişkin kavramları (ad, soyad, yaş, uyruk, meslek) anlamlandırır.

	<ul style="list-style-type: none"> Tanışma, selamlaşma, hatır sorma durumlarında kullanılan kalıp ifadeleri ayırt eder.
	<ul style="list-style-type: none"> Yazılışını gördüğü sayıyı okur.
A1.02	<ul style="list-style-type: none"> Günlük konularla ilgili sorulara ait yanıtları verilen metinden seçer.
A1.03	<ul style="list-style-type: none"> Yazılı olarak verilen yönergeleri anlamlandırır. Görseller aracılığıyla yapılan yönlendirmeleri anlamlandırır.
A1.04	<ul style="list-style-type: none"> Görselde verilen meyve, sebze, yemek ve yiyecek adlarını okur. Görselde verilen saati okur ve anlamlandırır.
A1.05	<ul style="list-style-type: none"> Görselini gördüğü taşıtın adını okur. Görselini gördüğü mevsimin adını okur.
A1.06	<ul style="list-style-type: none"> Görselini gördüğü organın adını okur. Görselini gördüğü duyuya ait ifadeyi okur. Görselini gördüğü hastalığa ait ifadeyi okuyabilir.

Şekil 7. A1 Düzeyi Okuma-Anlama

Okuma– Anlama	Kazanımlar
A2.01	<ul style="list-style-type: none"> İçinde aitlik bildiren kelimeler taşıyan cümleleri anlar.
A2.02	<ul style="list-style-type: none"> Aile bireyleri ile ilgili yazılı olarak sorulan soruları okuyarak anlamlandırır. Akraba adlarına ilişkin yapılan tanımlamaları eşleştirebilir. Aylarla ilgili metinleri dinlediğinde anlamlandırır. Mevsimlerle ilgili metinleri dinlediğinde anlamlandırır.
A2.03	<ul style="list-style-type: none"> Görülen geçmiş zaman kipiyle oluşturulan fiilleri okur. Okuduğu olayların zaman sıralamasını yapar.
A2.04	<ul style="list-style-type: none"> Görseller ile verilen yazılı kelimeleri okur.
A2.05	<ul style="list-style-type: none"> Yeterlik, olasılık ve rica bildiren cümlelerin anlamını ayırt eder.
A2.06	<ul style="list-style-type: none"> Yazılı metinleri okuyarak ilgili görsel ile eşleştirir.

Şekil 8. A2 Düzeyi Okuma-Anlama

Yazılı Anlatım	Kazanımlar
A1.01	• Kişisel bilgileri (ad, soyad, yaş, uyruk, meslek) içeren formları doldurur.
	• Sayıları doğru biçimde yazar.
A1.02	• Günlük konularla ilgili kısa cümleler yazar.
A1.03	• Nerede, ne yapıyor gibi sorulara yazılı olarak yanıt verebilir.
	• Ayrılma ve bulunma hal eklerini doğru biçimde yazabilir.
	• Var – yok kelimelerini uygun yerlere yazar.
A1.04	• Soru eklerini doğru biçimde yazar.
	• Görselini gördüğü meyve ve sebze adlarını yazar.
A1.05	• Görselini gördüğü hava durumunu yazılı olarak ifade eder.
	• Görselini gördüğü taşıtın adını yazar.
A1.06	• Görseli verilmiş olan bir durumun kelimelerini seçerek düzenli cümle oluşturabilir.
	• Görseli verilmiş nesnelere isimlerini eşleştirebilir.
	• Dinlediği bir metne ait sorulara yazılı olarak yanıt verebilir.

Şekil 9. A1 Düzeyi Yazılı Anlatım

Yazılı Anlatım	Kazanımlar
A2.01	• Verilen cümleler ile görselleri eşleştirir. Boş bırakılan yerleri dinlediğinden hareketle doldurur.
A2.02	• Kendisi ile ilgili basit formları doldurur.
	• Ayların adlarını doğru biçimde yazar.
	• Mevsimlerin adlarını doğru biçimde yazar.
	• Gelecekte gerçekleşecek olayları basit cümleler kurarak yazar.
A2.03	• Geçmişte gerçekleşen olayları basit cümleler kurarak yazar.
	• “bugün”, “dün”, “geçen yıl” , beş sene önce” gibi kelimeleri kullanarak olayları kronolojik olarak sıralar.

A2.04	• Cümleleri uygun belgisiz zamirleri kullanarak tamamlar.
	• Dinlediklerini yazar.
A2.05	• Yeterlik, olasılık ve rica içeren cümleler yazar.
	• Dinlediği bir metinde boş bırakılan yerlere duyduğu kelimeleri yazar.
A2.06	• Görsellerden hareketle cümleler oluşturur.
	• Dinlediği bir metinde boş bırakılan yerlere duyduğu kelimeleri yazar.

Şekil 10. A2 Düzeyi Yazılı anlatım

Son aşama olan dilbilgisi içeriğinin düzenlenmesinde her bir kazanımın kelime kısıtlamalarına dikkat edilmeli, kazanımlara bağlı olarak dilbilgisi yapıları ve kelime hazinesi aşamalı olarak yükseltilmelidir. Aşağıdaki tablolarda, yukarıda açıklanmaya çalışılan faktörler temel alınarak yetişkin öğrenciler (18+) için dil becerilerine göre belirlenmiş A1, A2 düzeylerinde dilbilgisi içeriği yer almaktadır:

Dilbilgisi	Konular	Açıklamalar	Kazanımlar
A1.01	Kişi zamirleri	ben, sen, o; biz, siz, onlar	• Kişi zamirlerinin farkına varır.
	Ünlü uyumu	<i>öğrenci-y-iz, hakem-im, doktor-um, işçi-siniz</i>	• Ünlü uyumunu fark eder.
	Kişi ekleri	Im, sIn, -, Iz, sInIz, lar	• Kişi eklerinin farkına varır.
		<i>ben-im ülke-m, sen-in ülke-n, o-nun ülke-si, biz-im dili-miz, siz-in dil-iniz, onlar-in dil-i</i>	• Kişi gösteren ekleri ve zamirleri doğru biçimde eşleştirir.
Sayılar	<i>1,2,3,4,..11,12,13,14... 99,100,1000, 10000...</i>	• Sayıların yazım kurallarını doğru biçimde uygular.	
A1.02	Şimdiki	-(D)yor	• Şimdiki zamanda kullanılan zaman ifadelerini fark eder.

	zaman	<i>şimdi, hemen...</i>	
		<i>gel-iyor-um,</i> <i>gel-iyor-sun...</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Şimdiki zaman ile fiil çekimi yapar.
		<i>anla- / anlıyorum</i> <i>söyle- / söylüyorum</i>	<ul style="list-style-type: none"> • -yor ekindeki y sesinin daraltıcı etkisini fark eder.
		<i>ye- / yiyor</i> <i>de- / diyor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • “ye-” ve “de-” fiillerinin şimdiki zaman kipindeki kullanımının diğer fiillerden farkını ayırt eder.
	Yönelme durumu	-(y)A <i>El-in-e sağlık.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • İsmi hâllerinden yönelme durumunu fark eder.
A1.03	Bulunma durumu	-DA <i>Yer-de para var.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • İsmi hâllerinden bulunma durumunu fark eder.
	Ayrılma durumu	-Dan <i>Kaldırım-dan yürüyün.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • İsmi hâllerinden ayrılma durumunu fark eder.
		<i>ofis-te,</i> <i>market-te ...</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ayrılma ve bulunma durumu eklerini ünsüz uyumu kurallarına göre yerleştirir.
İyelik ekleri	-m, -n –mİz; -nİz, -lArİ	<ul style="list-style-type: none"> • İyelik eklerinin farkına varır. 	
	<i>sınıfım,</i> <i>sınıfın,</i> <i>sınıfı, sınıfımız,</i> <i>sınıfınız,</i> <i>sınıfı(lar)ı</i>	<ul style="list-style-type: none"> • İyelik eklerini uygun biçimde yerleştirir. 	

	Emir Kipi	-sIn, -(y)In (Iz), -sIn(lAr)	<ul style="list-style-type: none"> Emir kipinin farkına varır.
A1.04	İşaret zamirleri	Bu, şu, o; bunlar, şunlar, onlar	<ul style="list-style-type: none"> İşaret zamirlerinin farkına varır.
		<i>Bu ne? Şu ne? O ne? Bunlar ne? Şunlar ne? Onlar ne?</i>	<ul style="list-style-type: none"> İşaret zamirlerini kullanarak sorular sorar ve yanıtlar.
	Sıfatlar	<i>yeşil elma, taze soğan, açık çay, kalabalık sınıf</i>	<ul style="list-style-type: none"> Niteleme sıfatlarını anlamlandırır.
		<i>Bu ev, şu ev, o ev</i>	<ul style="list-style-type: none"> İşaret sıfatlarının farkına varır.
A1.05	Geniş zaman	-(A/I)-r <i>her zaman/gün, hep...</i>	<ul style="list-style-type: none"> Geniş zamanda kullanılan zaman ifadelerini fark eder.
		<i>bak-ar-ım, bak-ar-sın... gel-ir-iz, gel-ir-siniz....</i>	<ul style="list-style-type: none"> Geniş zaman ile fiil çekimi yapabilir.
	Belirtme durumu	-(y)I	<ul style="list-style-type: none"> İsmin hâllerinden belirtme durumunu fark eder.
		<i>a-ı araba-y-ı e-i güneş-i a-u pasaport-u ö-ü gül-ü</i>	<ul style="list-style-type: none"> Belirtme durum ekini ünlü uyumuna uygun kullanır.
	ile	<i>Bisiklet ile markete gittik. Ankara'ya otobüs ile tren gider.</i>	<ul style="list-style-type: none"> “ile”nin edat ya da bağlaç olarak kullanımını ayırt eder.
-(y)IA		<ul style="list-style-type: none"> “ile”nin ekleşip kalıplaştığı 	

		<i>dolmuş-la, tren-le</i>	yapıları fark eder.
		<i>Ankara'ya otobüs ile tren gider.</i> <i>Ankara'ya otobüs ve tren gider.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • “ile” , “ve” bağlaçlarının birbiri yerine kullanılabileceğini fark eder.
A1.06	Zıtlık bildiren ekler	-l(I) /-sIz	<ul style="list-style-type: none"> • “-lı /-sız” ekleri ile oluşturulan sıfatları kavrar.
		<i>düğme-li ceket,</i> <i>kol-suz elbise,</i> <i>vefa-lı dost,</i> <i>duygu-suz adam</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zıtlık bildiren eklerle kurulan sıfatları kavrar.
	Karşılaştırma edatları	-dAn daha <i>ondan daha güzel,</i> <i>bundan daha ağır</i>	<ul style="list-style-type: none"> • İki varlığı özellik, ağırlık, boyut vb açılardan karşılaştırır.
	Üstünlük zarfı	en <i>en iyisi, en basiti, en kolayı, en zoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> • İkiden fazla varlığı karşılaştırarak aralarında en üstün olanı ifade eder.

Şekil 11. A1 Düzeyi Dilbilgisi

Dilbilgisi	Konular	Açıklamalar	Kazanımlar
A2.01	İlgi eki	-ki	<ul style="list-style-type: none"> • İlgi ekini tanır.
		<i>salonda-ki masa</i> <i>senin-ki</i>	<ul style="list-style-type: none"> • -ki ekinin işlevlerini ayırt eder.

	Edat	-dAn önce ve -dAn sonra	<ul style="list-style-type: none"> -dan önce/sonra kalıbını fark eder.
	Zaman zarfları	-dAn beri, -dIr	<ul style="list-style-type: none"> -dır / -dan beri kalıbını fark eder.
A2.02	Gelecek zaman	-(y)AcAk <i>gelecek hafta/ay/yıl, yarın, haftaya, seneye....</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gelecek zamanda kullanılan zaman ifadelerini fark eder.
		<i>yap-acağ-ım, yap-acak-sın, gel-ecek-iz, gel-ecek-ler</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gelecek zamanı ifade eden fiil çekimleri yapar.
	Edat	-e kadar <i>sabaha kadar, gelene kadar, saat üçe kadar....</i>	<ul style="list-style-type: none"> -e kadar kalıbını kullanarak cümleler oluşturur.
A2.03	Görülen geçmiş zaman	-DI <i>dün, önce, geçen gün/hafta/ ay....</i>	<ul style="list-style-type: none"> Görülen geçmiş zamanda kullanılan zaman ifadelerini fark eder.
		<i>gel-di-m, gel-di-n, bak-tı-k, bak-tı-lar</i>	<ul style="list-style-type: none"> Görülen geçmiş zamanı ifade eden fiil çekimleri yapar.
	Edat	gibi <i>benim gibi, bunun gibi, annem gibi....</i>	<ul style="list-style-type: none"> “gibi” ilgecini kullanarak benzetme yapar.
		kadar <i>senin kadar, bunun kadar, onun kadar....</i>	<ul style="list-style-type: none"> “kadar” ilgecini kullanarak karşılaştırma yapar.

	Pekiştirme sıfatları	<i>kırmızı</i> → <i>kıpkırmızı</i> <i>sarı</i> → <i>sapsarı</i> <i>yeşil</i> → <i>yemyeşil</i> <i>temiz</i> → <i>tertemiz...</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kelimeleri pekiştirme sıfatına dönüştürür.
A2.04	Duyulan geçmiş zaman	-miş <i>çocukken, küçükken, dün, önce, geçen gün/ hafta/ ay...</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Duyulan geçmiş zaman ifadelerini fark eder.
		<i>düş-müş-üm, düş-müş-sün, büyü-müş-üz, büyü-müş-ler</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Duyulan geçmiş zamanı ifade eden fiil çekimleri yapar.
	İstek kipi	-(y)A	<ul style="list-style-type: none"> • İstek kipini fark eder.
		<i>gel-e-y-im, yaz-a-y-ım sat-a-y-ım, ver-e-y-im</i>	<ul style="list-style-type: none"> • İstek kipinde fiil çekimleri yapar.
	Belgisiz zamirler	<i>kimse, birkaçı, biri, herkes, birileri...</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Belgisiz zamirleri fark eder.
A2.05	Yeterlik fiili	-Abil	<ul style="list-style-type: none"> • Yeterlik, olasılık ve rica bildiren cümlelerin yapısını fark eder.
		<i>Futbol oynayabilirim. Yarın size gelebilirim. Kalemi alabilir miyim?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Yeterlik, olasılık ve rica bildiren cümleler kurar.
	İşteş fiili	-İş / İAş	<ul style="list-style-type: none"> • İşteşlik fiilini fark eder.
		<i>Bugün tanıştık. Annemle yazıştık.</i>	İşteşlik fiilini kullanarak cümleler kurar.

		<i>Pazarda karşılaştık.</i> <i>Onunla vedalaştık.</i>	
A2.06	Gereklilik kipi	-mAı	<ul style="list-style-type: none"> Gereklilik ve zorunluluk bildiren cümlelerin yapısını fark eder.
		<i>Doktora gitmeliyim.</i> <i>Buraya çöp atmamalısn.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gereklilik ve zorunluluk ifade eden cümleler kurar.
	Şart kipi	-sA	<ul style="list-style-type: none"> -sA ekinin koşul ve istek hâllerini fark eder
		<i>Keşke saz çalabilsem.</i> <i>İşim erken biterse tiyatroya gideceğiz.</i>	<ul style="list-style-type: none"> İstek ve koşul ifade eden cümleler kurar.

Şekil 12. A2 Düzeyi Dilbilgisi

Sonuç

Bu çalışmada, literatür taraması sonucunda, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde; Türkçenin tipolojik özellikleri, yaş grubu, dil düzeyi, dil kullanım alanları, temalar, bağlam ve kazanımlar dilbilgisi içeriğini etkileyen faktörler olarak belirlenmiştir. Söz konusu faktörler, dilbilgisel yapılarla bütünleştirilerek Türkçenin yaşam kapsamında öğrenilmesi hedeflenmiş ve A1/A2 düzeylerinde bir dilbilgisi modeli geliştirilmeye çalışılmıştır.

Kaynakça

Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages, Learning, Teaching, Assesment*. Cambridge: Cambridge University Press. http://www.dilbilimi.net/ab_diller_icin_ortak_avrupa_basvuru_metni_meb_tarafinda_n.pdf adresinden 10.06.2018 tarihinde alınmıştır.

Kahriman, R., Dağtaş, A., Çapoğlu, E. ve Ateşal, Z. (2013). Yabancılara Türkçe Öğretimi Kaynakçası. *Türük*, (1), 80-132.

Yılmaz, E. (2016). “*Türkçenin Tipolojisi*”,*Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Kuramlar, Yöntemler, Beceriler, Uygulamalar* (Ed. Faruk Yıldırım, Burak Tüfekçioğlu), Ankara: Pegem Akademi.

Extended Abstract**The Factors Effecting the Grammar Content in the context of Teaching Turkish as a Foreign Language**

The factors affecting the grammar content in the context of teaching Turkish as a foreign language can be listed as follows:

1. Typological features of Turkish
2. Age group
3. Language proficiency level
4. Language areas
5. Themes
6. Context
7. Learning outcomes

Considering the complexity of human language, organizing the grammar content can become complicated as all the above components come into play during teaching process, which is the most difficult part of all language teaching programs. Therefore, it is appropriate to start from defining each factor above in the context of Turkish language education first.

1. Typological features of Turkish: The features that differentiate Turkish from other languages including phonology, form and sentence order might be different for learners. The learners who are native speakers of different languages can perceive these features as either easy or difficult. These features are listed below:

Phonological features:

- Scarcity of /ö/, /ü/ and /ı/ sounds in other languages
- The tendency towards single vowel, and avoiding double vowel
- The limitation of having /o/ and /ö/ vowels only in the first syllable
- Lack of long first vowel
- Lack of liquid (trilled) consonants at the beginning
- Small number of fricative consonants
- The limitation due to the scarcity of /b/, /c/, /d/, /g/ consonants at the end of the speech
- Palatal and labial harmony in words

- Consonant harmony
- Vowel-consonant harmony
- Limitation of consonants

Features related to form:

- Deriving and conjugating words with suffixes
- Having only suffixes
- Addition of one suffix after another
- Having consonant and vowel harmony in the suffixes
- Having suffixes in limited number and predictability of suffixes
- Suffixes' inclusion of syllables
- Words' ability to change parts of speech without taking any suffixes
- Using word root or stem for nominative case
- Creating compound nouns by phrases
- Lack of plurality suffix in numerical adjectives
- Lack of grammatical gender

Word order:

- Verbs' being mostly at the end of the sentence
- Complicating sentences towards left by adding phrases to the left of verb
- Making clauses dependent by suffixes used for making verbs, not by related words
- Scarcity of conjunctions
- Not using pronouns as long as the person can be guessed from the context

Turkish is a language with many rules resulting from consonant vowel harmony and its' being an agglutinating language. However, presenting grammatical rules to the learner in the form of formulas only causes "inactive knowledge". Therefore, in the process of content development, particular attention should be paid to the learning materials' being related to the real world. The focus should not be on teaching the learners what structures are in Turkish grammar; rather they need to be encouraged and reinforced to what structures can be used at each level and in each skill area.

2. Age group: Age group of learners is an important factor that will affect language structures, language usage areas, outcomes based on levels, themes, contexts and choice of words. By looking at applications, learners leaning Turkish as a foreign

language can be grouped as preschool (3-6), primary education 1st level (7-12), primary education 2nd level (12-15), high school (15-18), adult (18+).

- 3. Language proficiency level:** Language levels are the steps that determine the level of learning of a language in clear and comprehensible standards and, what a person learning the language can achieve at a particular level.

In the Common European Framework of Reference for languages, language skills are generally considered at six levels and these levels are described in details. In these descriptions, what a language learner acquires related to daily life, professional life and personal life depending on each level are described. Language levels are divided into three A, B, C, and each level is divided into two sub levels. By the framework, a common standard among all languages in Europe was set , and by this the level at which a language learned became comparable and clearly documented across Europe. Therefore, in the present study, the contents were developed at A1, A2 levels based on the framework.

- 4. Language areas**

Every movement of language use happens in a particular situation and one of the areas of social life. These movements gain a context and theme within *areas*. These areas can be very different depending on the use of language, and the number of possible areas is uncertain. According to the Common European Framework of Reference for Languages, four general areas can be defined: *Personal area*, *Public area*, *Professional area* and *Educational area*. For a language learner, one, two, three, or all of these areas may be valid, and there may be a need for learning.

As in any other language, there are also descriptors in Turkish. Descriptors are divided into categories as places, institutions, people, objects, events, processes and texts. As there may be place, institution, person, objects, events, processes and text specific to a certain area, there might also be categories belong to more than one area. Contents need to be shaped by places and situations in real life; and the aim needs to be learning Turkish within the context of life by integrating language areas with the grammatical structures, which are the expressions of related categories of language areas.

- 5. Themes:** According to the Common European Framework of Reference for Languages, theme, in terms of foreign language teaching, is the topic of discourse,

conversation, thought or composition, which are the focus of interest within certain communicative movements. The themes in a Turkish teaching program need to be general to be integrated into other disciplines, and limited to the extent that they can be reached through education. The themes to be focused are listed below:

- Personal identification
- House, house surroundings
- Daily life
- Jobs and professions
- Spare time
- Travel
- Transportation, traffic
- Relations with other people
- Health
- Education
- Shopping
- Nutrition
- Clothing
- Receiving services
- Places
- Nations, countries, languages
- Weather forecast

Based on the idea that sub-themes and featured concepts will be effective for each theme, themes needs to be expanded and be related to other themes. For instance, *health* as the main theme can be related to the subthemes including, *disease, hygiene, healthy living, and our body*; and *disease*, as the subtheme can be associated to featured concepts such as *hospital, clinical examination, patient behavior, drug treatment and operation*.

6. Context: In every mother tongue, there is a social consensus on when, where and how to use the language or body language, and this both shapes and limits individuals in their use of language. Therefore, different cultures have different observations and interpretations of contexts. For the same reason, “communication gap” arises among the speakers of different languages. Language teaching is, in a way, an act of building bridges between the gaps to maintain partial conformity or overlap among the mental contexts of the communicators. Hence, in content development, making the context

appropriate to the linguistic level of learners, creating situational contexts for learners to gain the skills to use these structures in personal, public, vocational and educational areas and integration of these contexts to Turkish culture are the longest-running work packages.

- 7. Learning Outcomes:** At this stage there is a need for cooperation among specialists developing Turkish content and curriculum developers. For each language proficiency level, themes around language outcomes and grammar components need to be incorporated.

To sum up, in the current study, based on literature review, the typological features of Turkish, age, group, language proficiency level, language areas, themes, context and learning outcomes are found to be the factors affecting grammar content in teaching Turkish as a foreign language, These factors have been integrated with grammatical structures with the aim of learning Turkish within the context of life, and a grammar model at A1 / A2 levels has been developed.